

Uchwała Nr 259/XXXIX/2006

**Rady Gminy w Gozdowie
z dnia 29 sierpnia 2006 roku**

w sprawie uchwalenia Strategicznego Planu Rozwoju Gospodarczego Gminy Gozdowo na lata 2007-2013.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591 z późn. zm.) ,

Rada Gminy w Gozdowie uchwala co następuje:

§ 1

Uchwala się Strategiczny Plan Rozwoju Gospodarczego Gminy Gozdowo na lata 2007-2013, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Gozdowo.

§ 3

Uchwała podlega zamieszczeniu na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy w Gozdowie.

§ 4

Traci moc Uchwała Nr 145/XIV/2000 z dnia 10 listopada 2000r. w sprawie uchwalenia Strategicznego Planu Rozwoju Gospodarczego Gminy Gozdowo na lata 2000-2010.

§ 5

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2007 roku.

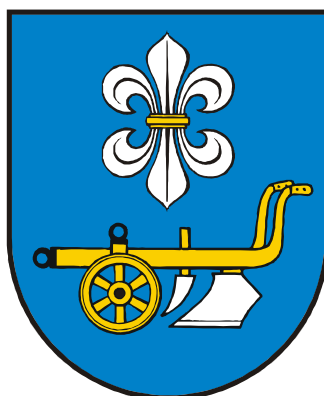
Przewodniczący Rady Gminy

Teresa Jankowska

Strategiczny Plan Rozwoju

Gospodarczego Gminy Gozdowo

na lata 2007-2013

Wprowadzenie

Strategiczny plan rozwoju gminy ma na celu zapewnienie lokalnego rozwoju gospodarczego, dzięki któremu podniesiony zostanie standard życia mieszkańców.

Ważniejsze informacje o gminie Gozdowo

Położenie: Gmina Gozdowo położona jest w północnej części województwa mazowieckiego w pobliżu miasta Sierpca, a także miasta Płocka.

Gmina obejmuje 31 sołectw i 42 miejscowości.

Powierzchnia: Ogólna powierzchnia gminy wynosi 12.670 ha.

Infrastruktura: Wodociągi, stacje uzdatniania wody, kanalizacja (częściowo), oczyszczalnie ścieków, telefony.

Szkolnictwo: Trzy szkoły podstawowe, jedno gimnazjum.

Liczba ludności: na dzień 31.12.2005 - 6325 mieszkańców na dzień 30.06.2006 – 6197 mieszkańców.

Przedsiębiorczość: 1430 osób zatrudnionych w przemyśle, handlu i usługach. Zakłady przetwórcze, usługowe.

Charakter gminy: rolniczy.

Siedziba gminy:

09-213 Gozdowo

ul. Gozdawy 19

telefon/fax, 024 2762187; 024 2762112

e-mail: ug_gozdowo@wp.pl

strona internetowa: www.gminagozdowo.vel.pl

Warunki przyrodnicze

Gmina Gozdowo o bogatych tradycjach historycznych sięgających czasów Masława (XI w.) ma teren ciekawy turystycznie. Występują tu trzy zabytkowe kościoły, szereg parków podworskich, wymagających jednak rewaloryzacji. Dużą atrakcją turystyczną są pomniki przyrody, a szczególnie gład narzutowy w Gozdowie. Najbardziej atrakcyjne tereny znajdują się w rejonie Zbójna z ciekawie ukształtowanym wałem ozonowym i licznymi wyrobiskami po eksploatacji kruszywa. Mimo słabej lesistości w rejonie Cetlina, Rękawczyna Zbójna występują nieliczne, ale duże kompleksy leśne.

Przeważającą część obszaru gminy zajmują zdenudowane wysoczyzny morenowe i tereny płaskie, charakteryzują się dość monotonna powierzchnią pociętą licznymi dolinami, na ogół płytkimi.

Zasoby wodne to: rzeki - Sierpienica i Wierzbica, małe zbiorniki wodne położone we wsi Białuty, Rękawczyn, Smorzewo, większe oczka wodne - Gozdowo, Kolonia Przybyszewo.

Na terenie gminy występują następujące surowce naturalne: kreda jeziorna – złoża w miejscowości Rempin i Rycharcice, żwiry piaski – złoża w miejscowości Zbójno, Gozdowo, Ostrowy, Wilkowo oraz torf – złoża Ostrowy, Gozdowo, Węgrzynowo.

Gmina posiada podlegające ochronie tereny i obiekty: bagna w rejonie wsi Białuty i Rękawczyn, parki zabytkowe i podworskie, pomniki przyrody.

Odnotowuje się brak przemysłowych źródeł zanieczyszczenia powietrza. Lokalne źródła zanieczyszczeń to w przeważającej mierze małe kotłownie. Może występować jedynie wpływ zanieczyszczeń zewnętrznych emitorów zwłaszcza z zakładów przemysłowych Płocka i Sierpca.

Układ przestrzenny Gminy bazuje na istniejącym stanie zainwestowania, jakim jest obok magistralnych ciągów infrastruktury technicznej, dość regularnie kształtowana od wieków sieć osadnicza. Dość wyraźnie wyodrębniają się wsie Gozdowo, Lelice i Rempin.

Gleby

Na podłożu dominującej gliny zwałowej i piasków gliniastych rozwinęły się bardzo dobre i dobre gleby klasy II-IV. Najważniejsze kompleksy tych gleb występują we wschodniej i południowej części gminy – w rejonie Rycharcic, Bonisławia, Lelic i Cetlina, ponadto w części zachodniej gminy, w rejonie Dziegielewa, Rempina, Głuchowa, Smorzewa. Gleby klasy V i VI dominują w północnej i środkowej części gminy, głównie we wsiach: Ostrowy, Wilkowo, Kurówko, Węgrzynowo, Kowalewo – Boguszyce, Kolonia Przybyszewo. W tych wsiach ich udział kształtuje się od 50% do 85% gruntów ornych.

Najwięcej gleb jest klasy IV oraz III i V. Niewiele klasy II i IV.

Gleby bardzo dobre i dobre (II i III) stanowią 12,3%, gleby średnie (klasy IV a i b) to około 55%, gleby słabe (V i VI klasy) – 32,7%.

Szata roślinna

Lasy w gminie są dość jednorodne, zdominowane przez bory sosnowe, na ogół I i II klasy wiekowej. Duże kompleksy leśne charakteryzują się większą wilgotnością podłoża. Dotyczy to kompleksów w północno – wschodniej części gminy.

Na terenie gminy Gozdowo lasy zajmują obszar 1.109 ha w tym lasy państwowe 888 ha a prywatne 221 ha. Stanowią one 8,7% powierzchni gminy, w tym lasy państwowe – 6,9%, a prywatne 1,85%.

Lesistość gminy jest bardzo niska. Lasy w gminie wykazują koncentrację w niektórych miejscowościach: Rękawczyn – 33,3% arealu wsi, Cetlin – 28,2 %, Kurówko – 24,7%, Lelice – 20% powierzchni ogólnej wsi.

Zadrzewienia obejmują obszar 85 ha tj. 0,7% ogólnej powierzchni gminy, największe ich skupienia występują w wsiach:

- Lelice – 28,4 ha
- Gozdowo – 7,6 ha
- Rycharcice - 5,8 ha
- Lisewo Duże i Golejewo po 5 ha.

W wsiach Lelice , Kolczyn, Czachowo, Gozdowo znajdują się parki podworskie będące w ewidencji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Płocku .

Inną formę zadrzewień stanowią:

- zieleń nadrzeczna i nad małymi zbiornikami wód,
- zieleń przydrożna, wymagająca uzupełnień,
- sady przydomowe z zielenią ozdobną.

Ludność gminy

Według stanu na dzień 31.12.2005 R. Gmina Gozdowo liczy 6325 mieszkańców a 30.06.2006 – 6197, zamieszkujących w 42 wsiach pogrupowanych w 31 sołectw.

Struktura wiekowa mieszkańców gminy na koniec 2005 r. przedstawia się następująco:

0 -17 lat - 1751 osoby

18 - 65 lat - 3778 osoby

powyżej 65 lat - 796 osoby.

Bezpośrednio w rolnictwie zatrudnionych jest 2060 osób, w przemyśle, handlu i usługach zatrudnionych jest 1430 osób, w tym część osób pracuje jednocześnie w rolnictwie i przemyśle.

Rolnictwo

Sektor rolniczy oparty jest wyłącznie na indywidualnych gospodarstwach rolnych. Dominującą funkcją gminy jest rolnictwo. W gminie istnieją 1033 gospodarstwa rolne. Ogólna powierzchnia użytków rolnych gminy wynosi 10.353 ha.

Podział gospodarstw w odniesieniu do ich powierzchni przedstawia się następująco:

1. Użytki rolne 1-2 ha - 113 gospodarstw
2. Użytki rolne 2-5 ha - 174 gospodarstw
3. Użytki rolne 5-7 ha - 141 gospodarstw
4. Użytki rolne 7-10 ha - 194 gospodarstw
5. Użytki rolne 10-15 ha - 207 gospodarstw
6. Użytki rolne 15-50 ha - 196 gospodarstw
7. Użytki rolne powyżej 50 ha - 8 gospodarstw

Ponadto 242 gospodarstwa domowe uprawiają grunty rolne, których powierzchnia nie przekracza 1 ha użytków rolnych. Na terenie gminy jest 424 ha nieużytków rolnych.

Gospodarstwa rolne na terenie gminy prowadzą działalność rolniczą na n/w klasach bonitacyjnych gleb:

- 1) I klasa - 0 ha
- 2) II klasa - 4,02 ha
- 3) III klasa - 2.097,03 ha
- 4) IV klasa - 5.713,73 ha
- 5) V klasa - 1.844,99 ha
- 6) VI klasa - 692,96 ha

Struktura zasiewów w gospodarstwach przedstawia się następująco:

- pszenica ozima – 620 ha, wydajność 30 dt z 1 ha
- pszenica jara – 630 ha, wydajność 29,0 dt z 1 ha
- żyto – 2.430 ha, wydajność 28,0 dt z 1 ha
- jęczmień jary - 432,0 ha, wydajność 28,0 dt z 1 ha
- owies - 270,0 ha, wydajność 24,0 dt z 1 ha
- pszenżyto ozime – 260,0 ha, wydajność 29,0 dt z 1 ha
- kukurydza na zielonkę - 94,0 ha, wydajność 420,0 dt z 1 ha
- ziemniaki – 1.000,0 ha wydajność 160 dt z 1 ha
- buraki cukrowe - 496,0 ha, wydajność 290,0 dt z 1 ha
- rzepak ozimy - 125 ha, wydajność 14,0 dt z 1 ha
- rzepak jary - 10,0 ha, wydajność 12,0 dt z 1 ha
- okopowe pastewne bez wysadków – 11 ha
- koniczyna, lucerna, inne pastewne i trawy – 420,0 ha
- kukurydza na ziarno – 180 ha, wydajność – 68 dt z 1 ha

Najbardziej rozwinięta uprawa buraka cukrowego jest we wschodniej części gminy, a mianowicie we wsiach: Bombalice, Bonisław, Cetlin, Lelice, Rycharcice. Uprawa rzepaku koncentruje się na obszarze 3 wsi: Rempin, Czachorowo, Głuchowo.

Uprawa warzyw w gospodarstwach rolnych poniżej 1 ha znajduje się zaledwie na 21,8 ha, z tym że w poszczególnych wsiach areał tych upraw rzadko przekracza 1ha.

Większe powierzchnie pod warzywami występują w: Gozdowie - 2,47 ha, Lelicach -1,97 ha, Bombalicach -1,21 ha, Kolczynie -1,84 ha, Kowalewie Podbornym - 1,19 ha.

Słabo rozwinięte jest sadownictwo i pszczelarstwo.

W gospodarstwach rolnych prowadzi się produkcję zwierzęcą z których dominującą jest hodowla bydła oraz trzody chlewnej.

1. bydło – 5.036 szt.

2. trzoda – 12.874 szt.

Produkcja zwierzęca ukierunkowana jest na chów bydła mlecznego oraz trzody chlewnej. Najbardziej produkcyjna w chowie jest południowo-zachodnia część gminy, we wsiach: Golejewo, Rycharcice, Dzięgielewo, Zakrzewko, Rempin. Równie wysoka obsada występuje w północno – wschodniej i wschodniej części gminy tj. w Rogieniczkach, Zbójnie, Białutach, Lelicach, Bombalicach.

Najniższe pogłowie trzody chlewnej wykazują wsie w północno-zachodniej części gminy, także w centrum i na wschodzie, tj. miejscowości Głuchowo, Rempin, Lelice, Lisewo Duże.

Pogłowie innych zwierząt oraz hodowla drobiu jest niewielka, także chów zwierząt futerkowych. Na terenie gminy funkcjonują 3 gospodarstwa agroturystyczne w Kowalewie Podbornym, Kowalewie Skorupkach i Ostrowach.

Działalność gospodarcza w gminie

Gmina Gozdowo należy do rejonów, w których stopa bezrobocia jest wyższa niż przeciętna w województwie. Na wsiach istnieje nigdzie nie rejestrowane, utajone bezrobocie. Na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Sierpcu na dzień 31 grudnia 2005 roku w gminie Gozdowo było ogółem 440 bezrobotnych. W ogólnej liczbie bezrobotnych, liczba bezrobotnych kobiet wyniosła 247, natomiast mężczyzn 193.

Na terenie gminy zarejestrowanych jest 143 podmioty gospodarcze, w tym prowadzących handel 51. Działalność handlowa oparta jest głównie na prowadzeniu sklepów branży spożywczej, wielobranżowej czy przemysłowej, usytuowanych na terenie całej gminy. Jedynie większe skupiska sklepów położone są w miejscowościach Gozdowo i Lelice. Działalność prowadzona przez podmioty gospodarcze w większości przypadków zaspokaja potrzeby miejscowej ludności. Na terenie gminy Gozdowo występuje kilka zakładów przemysłowych i przetwórczych, a mianowicie:

- młyn mechaniczny w Gozdowie,
- żwirownie prywatne w Ostrowach i Zbójnie,
- 2 piekarnie: w Lelicach i w Rękawczynie,
- Spółdzielcze Gospodarstwo Rolne w Lelicach- świadczy usługi,
- Ferma „Złote Jajko” w Bonisławiu.

Działalność usługowa prowadzona jest głównie przez osoby fizyczne. Dominujące branże w zakresie usług to:

- Usługi remontowo – budowlane - 31
- Usługi konfekcyjne - 5
- Usługi transportowe - 16
- Usługi rolnicze - 15.

W mniejszym zakresie prowadzone są usługi krawieckie, blacharskie, szklarskie, fryzjerskie, tapicerskie, muzyczne, elektroinstalacyjne.

Szkolnictwo i wychowanie

Gmina jest organem prowadzącym dla szkół podstawowych i gimnazjum. Szkoły podstawowe to: Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Gozdowie – budynek wymaga remontu instalacji wod-kan., c.o. wraz z modernizacją kotłowni, przebudowy dachu oraz docieplenia budynku, Szkoła Podstawowa im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Lelicach, Szkoła Podstawowa w Ostrowach oraz Publiczne Gimnazjum im. Jana Pawła II w Gozdowie. Łącznie do szkół na dzień 30-04-2006 r. uczęszczało 971 uczniów. W ciągu ostatnich trzech lat odnotowano tendencję wzrostową liczby uczniów.

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Wodociągi

Na bazie dwóch stacji uzdatniania wody w Gozdowie i Lelicach rozbudowano główną sieć rozdzielczą do wszystkich miejscowości znajdujących się na terenie gminy. W związku z powyższym jest możliwość podłączenia 100% mieszkańców gminy zainteresowanych przyłączeniem do wodociągu. Łączna długość sieci wodociągowej wynosi 168,0 km, długość przyłączy wodociągowych 61,0 km.

Ścieki bytowo-gospodarcze

Na terenie gminy Gozdowo działają dwie oczyszczalnie ścieków o łącznej przepustowości 400 m³/d wraz z punktami zlewnymi umożliwiającymi odbiór ścieków dowożonych z terenu całej gminy. Do oczyszczalni ścieków w Gozdowie podłączona jest miejscowość Gozdowo osiedle, Rempin osiedle i wieś oraz część miejscowości Rękawczyn. Przepustowość oczyszczalni umożliwia podłączenie pozostałej części miejscowości Gozdowo i Rękawczyn. Do oczyszczalni ścieków w Lelicach podłączona jest miejscowość Lelice. Przepustowość oczyszczalni w Lelicach umożliwia podłączenie wszystkich miejscowości usytuowanych na wschód od drogi wojewódzkiej nr 560. Pozostałe miejscowości z terenu gminy ze względu na duże rozproszenie gospodarstw i brak ekonomicznych podstaw budowy zbiorczej sieci kanalizacji, powinny zostać objęte programem dofinansowania budowy przydomowych oczyszczalni ścieków. Program taki powinien być uruchomiony po realizacji inwestycji związanych z możliwym podłączeniem przyległych miejscowości do istniejących oczyszczalni ścieków.

Gospodarka odpadami

Gmina nie posiada własnego wysypiska śmieci. Odpady komunalne gromadzone są w pojemnikach SM-110L i SM-240L itp. zakupionych lub dzierżawionych od firm posiadających koncesję na odbiór i utylizację odpadów komunalnych. Obecnie na terenie gminy działalność w zakresie odbioru odpadów komunalnych prowadzą trzy firmy: EMPEGEK Sierpc, Remondis Płock, SITA Płocka Gospodarka Komunalna. Cały teren gminy Gozdowo objęty jest programem selektywnej zbiórki odpadów. Program realizowany jest metodą „trzech worków” (szkło, plastik, makulatura) i prowadzony przez firmę: „SO” Józef Sobiesiak, Miszewo Murowane. Kompleksowa gospodarka odpadami zostanie unormowana w ramach powstającego Związku Gmin Powiatu Sierpeckiego.

Elektryfikacja

Przez teren gminy przechodzą w układzie N-S dwie linie wysokiego napięcia o znaczeniu ponadlokalnym:

- 400 kV relacji Gdańsk-Płock
- 110 kV relacji Sierpc-Płock

Linie te wymagają stref ochronnych. Linia 110 kV umożliwia, stosownie do potrzeb lokalnych budowę stacji 110/15kV.

Zakłady pracy i mieszkańcy gminy zaopatrywani są w energię elektryczną liniami nadpowietrznymi średniego napięcia. Linie elektroenergetyczne 15 kV produkują w większości w układzie promieniowym.

Na terenie gminy są stacje transformatorowe słupowe z aparaturą zainstalowanych transformatorów dostosowanych jest do obecnych maksymalnych potrzeb.

Zaopatrzenie w ciepło

Zaopatrzenie w ciepło mieszkańców gminy rozwiązane jest systemem indywidualnym z zastosowaniem palenisk i pieców węglowych. Większość tych gospodarstw posiada instalację centralnego ogrzewania całych budynków mieszkalnych.

W 1998 roku przy współpracy ze Związkiem Gmin Północnego Mazowsza udało się doprowadzić do wybudowania Stacji Redukcyjnej Gazu w Gozdowie oraz 9.105 mb sieci gazowej średniego ciśnienia wraz z 183 przyłączami o łącznej długości 3.392 mb. w miejscowości Gozdowo. Na bazie istniejącej sieci istnieje możliwość wykonywania przyłączy gazowych na terenie miejscowości Gozdowo oraz istnieje możliwość rozbudowy sieci głównej we wszystkich kierunkach gminy.

Przez północne tereny gminy przebiega gazociąg tranzytowy JAMAŁ-Europa Zachodnia, który wymaga strefy ochronnej oraz gazociąg DN 300 relacji Bronowo-Zalesie-Sierpc wraz z odgałęzieniem DN 100 poprzez gminę Gozdowo do Mochowa.

Drogi

Ogólna długość sieci drogowej w gminie Gozdowo objętej ewidencją wynosi 205,3 km, w tym:

1. droga wojewódzka nr 560 Brodnica-Rypin-Sierpc-Bielsk 7,7 km tj. 3,7% całej sieci,
2. drogi powiatowe-74,0 km tj. 36,3 % całej sieci,
3. pozostałe drogi-to drogi gminne 123 tj. 60% całej sieci.

Gęstość sieci dróg publicznych na terenie gminy Gozdowo wynosi 161,8 km/100 km².

Ocena dróg na terenie gminy:

- droga wojewódzka – 7,7 km – z tego nawierzchnia twarda – 7,7 km tj. 100% całości drogi wojewódzkiej - istnieje konieczność przebudowy skrzyżowań z drogami powiatowymi w m. Bonisław dr. pow. Nr 159 i 181 oraz w Lelicach z dr pow. Nr 156 i 139 na skrzyżowania bezkolizyjne (ronda)
- drogi powiatowe –74,0 km – z tego nawierzchnia twarda – 30,0 km tj. 40,5% całości dróg powiatowych,
- drogi gminne – 123 km – z tego nawierzchnia twarda – 33 km tj. 26,8% całości dróg gminnych.

Szerokość nawierzchni twardej na drogach gminnych waha się w granicach od 3,0 do 5,0 metrów.

W ostatniej dekadzie udało się wykonać bądź to kompleksowe przebudowy lub pierwsze etapy przebudowy z wykonaniem podbudowy z warstwą wiążącą na drogach gminnych:

Rempin – Kolczyn , Bomballice - Tłubice, Gozdowo – Kolonia Przybyszewo , Kolczyn – Zakrzewko, Kolonia Przybyszewo - Kowalewo Podborne, Rempin – Rękawczyn, Gozdowo – SUW, Bonisław – do drogi pow. Nr 181, Rycharcice - Bonisław, Lelice – Reczewo, Czachorowo – Zakrzewko, Czachorowo – Głuchowo, Kolczyn- Czarnomin, Gozdowo – Czarnomin Ostrowy – Wilkowo, Kurowo-Ostrowy, Kuniewo- do drogi pow. Nr 133, Rogienice – Zbójno, Rogieniczki – Szczepanki, Bomballice – do gr. Gm. w m. Dębsk, Bomballice – do gr. gm w m. Jączewo, Łysakowo – do drogi pow. Nr 181, Bonisław Kuchary, Kolczyn – Dziegielewo.

Ulice na terenie osiedla Gozdowo: Wiśniowa , Spółdzielcza , Kwiatowa, Parkowa, Krótka ,Mickiewicza, Lipowa, Płocka, Osiedlowa, Dworcowa, Słoneczna, Zielona, Pszczela, Dębowa, Młyńska, Leszczynowa. Ulice na terenie osiedla Lelice: Osiedlowa, Zielona, Szkolna, Północna, Słupecka, Starowiejska.

Drogi powiatowe modernizowane na zasadzie porozumień o wspólnym współfinansowaniu z Zarządem Dróg Powiatowych.

Droga pow. Nr 175 relacji Bronoszewice – Rycharcice, droga pow. Nr 156 relacji Lelice - Słupia, droga pow. Nr 158 relacji Lelice - Reczewo, droga pow. Nr 139 relacji Lelice - Rogieniczki, droga pow. Nr 116 relacji Rempin – Mochowo, droga pow. Nr 162 relacji Lelice – Gozdowo.

Ochrona zdrowia

Podstawową Opiekę Zdrowotną na terenie Gminy Gozdowo świadczy Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Gozdowie, który został powołany uchwałą Rady Gminy w 1999 roku i został zarejestrowany w Wydziale Gospodarczym Sądu Rejonowego w Płocku.

SPZOZ w Gozdowie prowadzi swoją działalność na bazie budynku Ośrodka Zdrowia w Gozdowie i w Lelicach. W budynku Ośrodka Zdrowia w Gozdowie znajdują się gabinety lekarskie i gabinet stomatologiczny, laboratorium analityczne, gabinet zabiegowy i pomieszczenia pomocnicze zapewniające funkcjonowanie budynku. Właścicielem budynku i przyległego do niego gruntu jest Gmina Gozdowo. W budynku Ośrodka Zdrowia w Lelicach znajdują się gabinety lekarskie, gabinet stomatologiczny i zabiegowy oraz pomieszczenia pomocnicze. W roku 2006 na podstawie programów dostosowawczych w budynkach Ośrodków Zdrowia przystąpiono do rozbudowy oraz modernizacji obiektów do obowiązujących wymogów. Do SPZOZ w Gozdowie zapisanych jest 5 600 osób, którzy zgłosili chęć korzystania z usług medycznych i stomatologicznych tego Zakładu. SPZOZ ma zawarty kontrakt na świadczenie usług z podstawowej opieki zdrowotnej oraz prowadzi poradnie stomatologiczną, ginekologiczną i profilaktyczną - układu krążenia.

Zakład zatrudnia:

- 4 lekarzy medycyny,
- 2 lekarzy stomatologów,
- 4 pielęgniarki,
- 1 pielęgniarkę położną,
- 1 technika analityki,
- 1 osobę w administracji.

Ochrona przeciwpożarowa

Na terenie gminy Gozdowo jest zarejestrowanych 10 Jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej w następujących miejscowościach: Gozdowo, Lelice, Kurowo, Cetlin, Bonisław, Rycharcice, Kurówko, Kowalewo Podborne, Rempin, Kolczyn.

Jednostka OSP Gozdowo została włączona do Krajowego System Ratownictwa i jest wyposażona w zdalnie sterowany system powiadamiania o zdarzeniach. Centrum powiadamiania znajduje się w Komendzie Powiatowej Straży Pożarnej w Sierpcu. Jednostki z Gozdowa i Lelic posiadają specjalistyczne samochody pożarnicze i są jednostkami typu „S”, natomiast pozostałe jednostki posiadają na wyposażeniu motopompy i zakwalifikowane są do jednostek typu „M”. Wyposażenie jednostek w sprzęt gaśniczy zapewnia wypełnianie podstawowych zadań statutowych, jednak nie zabezpiecza możliwości sprawowania nowych wymogów stawianych przed OSP. Chodzi tu głównie o usuwanie skutków klęsk żywiołowych i ratownictwa drogowego.

ANALIZA SWOT

Mocne strony gminy

1. Korzystne położenie geograficzne (sprzyjające rozwojowi agroturystyki i lokowaniu przedsięwzięć gospodarczych).
2. Średnia liczba podmiotów gospodarczych (głównie handlowych).
3. Przedsiębiorczość mieszkańców.
4. Rozwinięte szkolnictwo.
5. Zapewniona opieka zdrowotna.
6. Istnienie oczyszczalni ścieków oraz rozpoczęte inwestycje kanalizacyjne.
7. Zorganizowany system ratownictwa przeciwpożarowego.
8. Rozbudowana sieć teletechniczna.
9. Dobry stan dróg gminnych.
10. Walory historyczne gminy – wielowiekowa historia poszczególnych wsi.
11. Tradycje kulturalne.
12. Tradycje w organizowaniu imprez sportowych.
13. Walory przyrodnicze i krajobrazowe.
14. Niskie skażenie środowiska naturalnego.
15. Duży potencjał pracy ludności rolniczej.
16. Niska gęstość zaludnienia.
17. Zaplecze obsługi finansowej – bliskość dużych miast.
18. Surowce naturalne.

Słabe strony gminy

1. Zła struktura agrarna, brak specjalizacji produkcji, niskie klasy bonitacyjne.
2. Niski stopień samoorganizacji rolników.
3. Wysoki poziom bezrobocia.
4. Niski poziom dochodów ludności gminy.
5. Niski poziom wykształcenia mieszkańców gminy. Ujemny przyrost naturalny i migracja ludności wiejskiej.
6. Niewystarczająca opieka medyczna (wzrastająca liczba rodzin korzystających z opieki socjalnej).
7. Niewystarczający poziom komunikacji publicznej.
8. Brak pełnego zurbanizowania gminy.
9. Brak bazy turystycznej.
10. Trudna sytuacja finansowa przedsiębiorstw i spółdzielni zlokalizowanych na terenie gminy.
11. Niekorzystna struktura podmiotów (dużo handlowych, mało produkcyjnych i usługowych)
12. Niska świadomość ekologiczna mieszkańców.

Szanse

1. Poprawienie atrakcyjności turystycznej gminy.
2. Prowadzenie kursów szkoleniowych przez Urzędy Pracy.
3. Stabilizacja polityki rolnej.
4. Rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego.
5. Tworzenie grup producenckich.
6. Odbudowa instytucji skupu płodów rolnych.
7. Niski stopień skażenia środowiska (możliwość produkcji ekologicznej).
8. Umiejętność wykorzystania środków pomocowych.
9. Powołanie fundacji wspierającej rozwój gminy.
10. Dobry układ sieci drogowej.
11. Duży udział trwałych użytków zielonych sprzyjający rozwojowi hodowli.

Zagrożenia

1. Brak dbałości o właściwe kształtowanie środowiska.

2. Zaniedbane urządzenia wodno-kanalizacyjne.
3. Likwidacja szkół wiejskich.
4. Niedostosowanie kształcenia zawodowego do potrzeb rozwoju obszarów wiejskich.
5. Ujemny przyrost naturalny i starzenie się ludności.
6. Migracja ludności.
7. Zmniejszająca się liczba miejsc pracy poza rolnictwem.
8. Brak stabilnej polityki rolnej państwa.
9. Spadek opłacalności produkcji rolnej.
10. Brak rynków zbytu na produkty rolne.
11. Brak kapitału inwestycyjnego spoza gminy.
12. Zmniejszające się możliwości inwestycyjne gminy.

Cele strategiczne, operacyjne i szczegółowe rozwoju gminy Gozdowo

Cel strategiczny I

TWORZENIE WARUNKÓW ROZWOJU GOSPODARCZEGO GMINY

Cel operacyjny:

- tworzenie warunków lokowania przedsięwzięć inwestycyjnych w gminie.

Cele szczegółowe:

- wydzielenie i uzbrojenie terenów przeznaczonych na strefę przemysłową i dla celów budownictwa mieszkaniowego,
- opracowanie zasad pozyskiwania potencjalnych inwestorów,
- promocja gminy,
- utworzenie i działanie ośrodka informacji, marketingu, i doradztwa w zakresie podejmowania i prowadzenia działalności rolniczej.

Cel operacyjny:

- rozwój przedsięwzięć pozarolniczych,

Cele szczegółowe:

- rozwój rzemiosła i usług,
- organizacja prac publicznych i interwencyjnych.

Cel strategiczny II

ROZWÓJ ROLNICTWA I OBSZARÓW WIEJSKICH

Cel operacyjny:

- doskonalenie organizacji gospodarstw.

Cele szczegółowe:

- poprawa struktury obszarowej gospodarstw,
- optymalizacja struktury produkcyjnej gospodarstw,
- organizacja grup producenckich.

Cel operacyjny:

- rozwój przetwórstwa płodów rolnych.

Cele szczegółowe:

- rozwój bazy surowcowej,
- integracja zakładów przetwórczych z gospodarstwami i grupami producenckimi.

Cel operacyjny:

- zrównoważony rozwój obszarów wiejskich.

Cele szczegółowe:

- realizacja zrównoważonego rozwoju wsi,
- przygotowanie programu zalesienia nieużytków i niskich klas bonitacyjnych,
- aktywizacja społeczności wiejskiej.

Cel strategiczny III

ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Cel operacyjny:

- budowa i modernizacja dróg i infrastruktury drogowej.

Cele szczegółowe:

- przebudowa dróg i ulic na terenie gminy.

Cel operacyjny:

- powołanie Zakładu Gospodarki Komunalnej,
- rozbudowa infrastruktury komunalnej.

Cele szczegółowe:

- rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej.

Cel strategiczny IV

AKTYWNA OCHRONA ŚRODOWISKA

Cel operacyjny:

- rozwój inwestycji sprzyjających ochronie środowiska.

Cele szczegółowe:

- rozbudowa sieci kanalizacyjnej,
- doskonalenie gospodarki odpadami.
- rozbudowa rozdzielczej sieci gazowej.

Cel operacyjny:

- edukacja ekologiczna mieszkańców.

Cele szczegółowe:

- programy edukacyjne dla dorosłych,
- programy edukacyjne dla dzieci,
- organizacja imprez promujących działania sprzyjające ochronie środowiska naturalnego.

Cel strategiczny V

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Cel operacyjny:

- dbałość o bezpieczeństwo osobiste mieszkańców i ochrona przed skutkami zdarzeń losowych i klęsk żywiołowych.

Cele szczegółowe:

- działania prewencyjne policji,
- doskonalenie organizacji działań straży pożarnej,
- programy edukacyjne z zakresu prewencji i samopomocy w przypadku nieszczęśliwych zdarzeń losowych,
- działania zabezpieczające przed skutkami klęsk żywiołowych.

Cel operacyjny:

- ochrona zdrowia.

Cele szczegółowe:

- doskonalenie usług medycznych,
- medyczne programy edukacyjne.

Cel operacyjny:

- opieka socjalna i środowiskowa.

Cele szczegółowe:

- doskonalenie opieki socjalnej.

Cel strategiczny VI

ROZWÓJ KULTURY I OŚWIATY

Cel operacyjny:

- rozwój bazy oświatowej i sportowej szkół.

Cele szczegółowe:

- wyposażenie szkół w nowoczesne pomoce naukowe,
- budowa zaplecza sportowego szkół,
- rozszerzenie działalności bibliotek.

Cel operacyjny:

- rozwój działalności kulturalnej i oświatowej.

Cele szczegółowe:

- kultywowanie tradycji,
- ochrona dóbr kultury materialnej,
- programy edukacji pozaszkolnej,
- organizacja czasu wolnego mieszkańców gminy,
- rozwinięcie działalności wydawniczej promującej gminę.

Cel strategiczny VII**ROZWÓJ TURYSTYKI WIEJSKIEJ****Cel operacyjny:**

- rozwój infrastruktury turystycznej.

Cele szczegółowe:

- budowa obiektów rekreacyjnych i rekreacyjno-edukacyjnych,
- budowa bazy noclegowej i gastronomicznej,
- budowa ścieżek rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą
- modernizacja obiektów sportowych.

Cel operacyjny:

- organizacja turystyki wiejskiej.

Cele szczegółowe:

- agroturystyka,
- wspólne przedsięwzięcia organizatorów turystyki wiejskiej

Wizja

Zakłada się, że do roku 2013 gmina Gozdowo, dzięki umiejętnemu wykorzystaniu posiadanych zasobów zarówno walorów przyrodniczych, geograficznych, ekonomicznych, historycznych, potencjału intelektualnego i zawodowego swych mieszkańców, jak również szans, jakie stwarza otoczenie, osiągnie wysoki poziom swego rozwoju. Mieszkańcy będą dumni ze swej przeszłości, dziedzictwa kulturowego, ze swych obywateli, którzy odnieśli i będą odnosili sukcesy osobiste i zawodowe. Społeczność gminy ceniąc własne przekonania, posiadając własne hierarchie wartości, będzie równocześnie otwartą i tolerancyjną w stosunku do odmiennych przekonań innych ludzi i społeczności. Odpowiedni poziom infrastruktury technicznej i społecznej gminy, walory przyrodnicze i gospodarcze sprawiają że przybywać tu będą zarówno turyści jak i inwestorzy.

Misja

Gmina Gozdowo – gminą dbającą o środowisko naturalne, atrakcyjną pod względem turystycznym, kulturowym i gospodarczym, której społeczność poprzez współpracę przejmie odpowiedzialność za rozwój gospodarczy i społeczny gminy. Odpowiedzialność ta powinna wyrażać się przez wspólne działania zmierzające do urzeczywistnienia nakreślonej wizji roku 2013 i realizacji zapisanych w Strategii Rozwoju Gminy celów.

Cel Strategiczny 1

TWORZENIE WARUNKÓW ROZWOJU GOSPODARCZEGO GMINY

Uzasadnienie: Rozwój społeczno-ekonomiczny każdej jednostki administracyjnej zależy od szeregu czynników. Składają się na to zarówno uwarunkowania wewnętrzne, jak i zewnętrzne, które w mniejszym lub większym stopniu wpływają na ten rozwój. Do czynników wewnętrznych zaliczyć należy zarówno poziom wykształcenia mieszkańców, ich umiejętności przedsiębiorcze, stopień zamożności, tradycje gospodarcze, jak też odpowiednie warunki rozwoju kreowane przez samorząd lokalny. Te ostatnie decydować będą o atrakcyjności danej gminy i sprzyjać będą lokowaniu na jej terenie przedsięwzięć inwestycyjnych także przez osoby między innymi spoza gminy. Warunkami tymi są przede wszystkim odpowiednia infrastruktura techniczna oraz system organizacyjno-ekonomiczny zwiększający atrakcyjność inwestycyjną gminy.

Cele operacyjne:

1. Tworzenie warunków lokowania przedsięwzięć inwestycyjnych w gminie
2. Rozwój przedsięwzięć pozarolniczych

Plan realizacji celów operacyjnych i szczegółowych

Cel operacyjny 1. TWORZENIE WARUNKÓW LOKOWANIA PRZEDSIĘWZIĘĆ INWESTYCYJNYCH W GMINIE

Uzasadnienie: Rozwój gospodarczy gminy zależeć będzie przede wszystkim od stworzenia odpowiednich warunków lokowania przedsięwzięć inwestycyjnych na jej terenie. Bierzymy tu pod uwagę zarówno dostępność terenów wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną, jak też system informacyjny, organizacyjny i ekonomiczny stanowiący o atrakcyjności gospodarczej gminy.

Cele szczegółowe:

- 1.1. Wydzielenie i uzbrojenie terenów przeznaczonych na strefę przemysłową i dla celów budownictwa mieszkaniowego.
- 1.2. Opracowanie zasad pozyskiwania potencjalnych inwestorów.
- 1.3. Promocja gminy.
- 1.4. Utworzenie ośrodka informacji, marketingu i doradztwa z zakresu podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej.

Oczekiwane efekty:

Rozwój gospodarczy gminy. Zmniejszenie stopy bezrobocia. Wzrost zamożności mieszkańców.

Beneficjenci:

Mieszkańcy gminy. Potencjalni inwestorzy.

Cele szczegółowe:

1.1. WYDZIELENIE I UZBROJENIE TERENÓW PRZEZNACZONYCH NA STREFĘ PRZEMYSŁOWĄ I DLA CELÓW BUDOWNICTWA MIESZKANIOWEGO.

Zadania:

1.1.1. Ujęcie w planie przestrzennego zagospodarowania gminy terenów, które mogą być przeznaczone na cele przemysłowe.

1.1.2. Ujęcie w planie przestrzennego zagospodarowania terenów, które mogą być przeznaczone na cele budownictwa mieszkaniowego.

1.1.3. Uzbrojenie terenów przemysłowych i budowlanych w niezbędną infrastrukturę techniczną (pozyskanie środków finansowych na ten cel).

1.1.4. Wydzielenie i uzbrojenie terenów pod wielorodzinne czynszowe budownictwo mieszkaniowe.

Niezbędne zasoby:

- a) **posiadane w gminie:** tereny, zasoby pracy, środki finansowe na opracowanie planów rozwoju i przestrzennego zagospodarowania gminy.
- b) **potrzebne spoza gminy:** środki finansowe na uzbrojenie terenów strefy przemysłowej i budowlanej w niezbędną infrastrukturę techniczną.

1.2. OPRACOWANIE ZASAD POZYSKIWANIA POTENCJALNYCH INWESTORÓW

Zadania:

1.2.1. Stworzenie systemu ulg podatkowych dla potencjalnych inwestorów (z gminy i spoza gminy) tworzących nowe miejsca pracy i wykorzystujących w swej działalności lokalne surowce i zatrudniających mieszkańców miasta i gminy.

1.2.2. Sprzedaż lub dzierżawa terenów po cenach preferencyjnych dla potencjalnych inwestorów (z terenu gminy i spoza gminy) tworzących nowe miejsca pracy i wykorzystujących w swej działalności lokalne surowce i zatrudniających mieszkańców miasta i gminy.

1.2.3. Wykup przez gminę terenów i budynków, które mogą w przyszłości być wykorzystane dla rozwoju gospodarczego gminy

1.2.4. Wchodzenie gminy w spółki z potencjalnymi inwestorami (poprzez wnoszenie np. własnych terenów lub budynków).

1.2.5. Opracowanie programu promocji gminy.

Niezbędne zasoby:

- a) posiadane w gminie: surowce naturalne (drewno, piasek, torf), zasoby pracy,
- b) potrzebne spoza gminy: inwestorzy.

1.3. PROMOCJA GMINY

Zadania:

1.3.1. Utworzenie biura promocji gminy

- 1.3.2. Opracowanie i wydanie drukiem materiałów promujących gminę.
- 1.3.3 Współpraca z sąsiednimi gminami oraz gminami o podobnym charakterze gospodarczym z zagranicy.
- 1.3.4. Organizacja promocyjnych imprez lokalnych i ponadlokalnych.
- 1.3.5. Utworzenie bazy danych zawierających m.in. oferty sprzedaży, dzierżawy terenów na cele przemysłowe, budownictwo rekreacyjne i turystyczne.
- 1.3.6. Współpraca z biurami i agencjami turystycznymi oraz obrotu nieruchomościami.

Niezbędne zasoby:

- a) **posiadane w gminie:** zasoby lokalowe, zasoby pracy (fachowiec od reklamy), komputery, część środków finansowych, tereny,
- b) **potrzebne spoza gminy:** część środków finansowych, współpraca z sąsiednimi gminami i agencjami.

1.4. Utworzenie ośrodka informacji, marketingu i doradztwa z zakresu podejmowania prowadzenia działalności gospodarczej

Zadania:

- 1.4.1. Gromadzenie informacji i prowadzenie działalności marketingowej sprzyjającej rozwojowi gospodarczemu gminy.
- 1.4.2. Prowadzenie podstawowej działalności doradczej z zakresu podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej).
- 1.4.3. Współpraca z ponadlokalnymi ośrodkami informacji gospodarczej, finansowej, skarbowej, ubezpieczeniowej etc.
- 1.4.4. Pozyskiwanie środków finansowych poprzez różne programy finansowane przez instytucje Unii Europejskiej oraz inne zagraniczne.
- 1.4.5. Wspieranie realizacji programów restrukturyzacyjnych różnych dziedzin gospodarki (m.in. przemysłu).
- 1.4.6. Badanie rynku pracy, organizacja i prowadzenie kursów kwalifikacyjnych.
- 1.4.7. Promocja gospodarcza gminy (we współpracy z działem promocji).
- 1.4.8. Inspirowanie prowadzenia działalności gospodarczej poprzez tworzenie np. Agencji Rozwoju Lokalnego, fundacji, spółek itp.

Niezbędne zasoby:

- a) **posiadane w gminie:** baza lokalowa, kadra specjalistów, część środków finansowych.
- b) **potrzebne spoza gminy:** pozyskiwanie informacji i środków finansowych oraz współpraca z PUP, KUP.

Cel operacyjny II. ROZWÓJ PRZEDSIĘWZIEĆ POZAROLNICZYCH

Uzasadnienie: Wysoka stopa bezrobocia (18%) powoduje konieczność tworzenia nowych miejsc pracy zarówno w mieście, jak i na terenach wiejskich. Szansą zmniejszenia bezrobocia jest m.in. rozwój rzemiosła i usług. Pewną formą łagodzenia skutków bezrobocia jest także system organizowania robót publicznych i prac interwencyjnych.

Cele szczegółowe:

- 2.1. Rozwój rzemiosła i usług
- 2.2. Organizacja robót publicznych i prac interwencyjnych

Oczekiwane efekty:

Utworzenie nowych miejsc pracy. Zmniejszenie stopy bezrobocia.

Wzrost zamożności mieszkańców.

Beneficjenci:

Mieszkańcy gminy, potencjalni inwestorzy.

Cele szczegółowe:

2.1. ROZWÓJ RZEMIOSŁA I USŁUG

Zadania:

2.1.1. Przeprowadzenie badania rynku (zapotrzebowania na usługi, produkty rzemiosła i możliwości ich rozwoju).

2.1.2. Określenie rodzajów usług i zakładów rzemieślniczych możliwych do utworzenia na terenie gminy.

2.1.3. Przeprowadzenie konsultacji z potencjalnymi przedsiębiorcami i społecznością lokalną.

2.1.4. Stworzenie systemu zasad organizacji i prowadzenia firm usługowych i rzemieślniczych (ulgi podatkowe, pożyczki, formy organizacji).

2.1.5. Edukacja potencjalnych przedsiębiorców z zakresu zarządzania i marketingu oraz prowadzenia rachunkowości w firmie (m.in. poprzez gminny ośrodek informacji, marketingu i doradztwa).

Niezbędne zasoby

a) posiadane w gminie: lokale, budynki, tereny, dostępność infrastruktury, łączności (telefony, fax, ksero itp.), częściowo inwestorzy lokalni.

b) potrzebne spoza gminy: bieżąca informacja z Ministerstwa Pracy, Krajowego i Powiatowego Urzędów Pracy, potencjalni inwestorzy

2.2. ORGANIZACJA PRAC PUBLICZNYCH I INTERWENCYJNYCH

Zadania:

2.2.1. Przygotowanie planu inwestycji (pod kątem zatrudnienia do ich realizacji bezrobotnych z gminy).

2.2.2. Pozyskanie środków finansowych z Powiatowego Urzędu Pracy.

2.2.3. Zapewnienie nadzoru techniczno- organizacyjnego i prawnego realizowanych robót publicznych i prac interwencyjnych

Niezbędne zasoby:

a) posiadane w gminie: zasoby pracy, istniejące plany i dokumentacje techniczne rozbudowy szkół i budynków, sal gimnastycznych, programy modernizacji dróg, programy prac porządkowych.

b) potrzebne spoza gminy: środki finansowe z PUP na organizację, robót publicznych i prac interwencyjnych.

Cel Strategiczny II

ROZWÓJ ROLNICTWA I OBSZARÓW WIEJSKICH

Uzasadnienie: Rozwój rolnictwa i obszarów wiejskich jest niezbędny by poprawić warunki życia i pracy na wsi. Pomiędzy nimi zachodzą sprzężenia zwrotne polegające na tym, że modernizacja rolnictwa uwalnia z rolnictwa siłę roboczą, która może być wykorzystana w sferze produkcji przetwórczej, produkcji pozarolniczej, usługach, turystyce itp. Właściwa polityka wobec rolnictwa i obszarów wiejskich powinna kojarzyć ze sobą cele produkcyjne, ekonomiczne, społeczne i środowiskowe, a więc mieć charakter zrównoważony. Oznacza to zwiększenie zatrudnienia poza rolnictwem, wzrost poziomu wykształcenia i umiejętności ludności rolniczej, radykalną poprawę infrastruktury technicznej, struktury agrarnej, powiązań producentów rolnych z rynkiem produktów i zakładami przetwórczymi. Oznacza to także ochronę krajobrazu, zasobów naturalnych i środowiska przyrodniczego wraz z dziedzictwem kultury

Cele operacyjne:

1. Doskonalenie organizacji gospodarstw.
2. Rozwój przetwórstwa płodów rolnych.
3. Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich.

Plan realizacji celów operacyjnych i szczegółowych

Cel operacyjny I: DOSKONALENIE ORGANIZACJI GOSPODARSTW

Uzasadnienie: Doskonalenie organizacji gospodarstw warunkuje wzrost ich konkurencyjności na rynkach lokalnych, krajowym i międzynarodowym. Może się ono odbywać na drodze - (1) poprawy struktury obszarowej gospodarstw poprzez ułatwienia w obrocie ziemią (zakup, sprzedaż, dzierżawa), scalanie i wymianę gruntów; (2) dostosowanie struktury produkcji przez poszczególne gospodarstwa do potrzeb rynkowych i możliwości zbytu przy uwzględnieniu posiadanych zasobów czynników produkcji; (3) poprzez samoorganizowanie się producentów celem zwiększenia siły oddziaływania na rynek, możliwości zapewnienia większych partii surowca do sprzedaży, zwiększenia siły negocjacyjnej itp.

Cele szczegółowe:

- 1.1. Poprawa struktury obszarowej gospodarstw.
- 1.2. Optymalizacja struktury produkcji w gospodarstwach rolniczych.
- 1.3. Organizacja grup producenckich.

Oczekiwane efekty:

Wzrost przeciętnego obszaru gospodarstw. Wzrost skali produkcji. Wzrost dochodów gospodarstw. Poprawa bazy surowcowej dla zakładu przetwórczego.

Beneficjenci:

Rolnicy i ich rodziny. Konsumenci.

Cele szczegółowe:

1.1. POPRAWA STRUKTURY OBSZAROWEJ GOSPODARSTW

Zadania: 1.1.1. Sporządzenie rejestru właścicieli i dzierżawców gospodarstw rolniczych uwzględniającego:

- obszar władania,
  - obszar użytkowania,
  - wiek i wykształcenie właściciela,
  - wiek i wykształcenie następcy,
  - plan (zamiar) powiększenia gospodarstwa (rok, ha, zakup, dzierżawa);
  - plan (zamiar) sprzedaży gospodarstwa lub wydzierżawienia ziemi (rok, ha);
- plany inwestycyjne.
- 1.1.2.** Opracowanie własnego systemu wspierania przez gminę procesu powiększania gospodarstw (ulgi, zwolnienia z niektórych opłat podatkowych i administracyjnych, itp.).
- 1.1.3.** Opracowanie wniosków aplikacyjnych dla wybitnych gospodarstw specjalizujących się w produkcji zwierzęcej celem ubiegania się o środki z programu SAPARD na inwestycje inwentarskie lub z zakresu ochrony środowiska.
- 1.1.4.** Realizacja procesu poprawy struktury obszarowej gospodarstw,

Niezbędne zasoby:

- a) **posiadane w gminie:** gospodarstwa rolnicze i zakłady przetwórcze
- b) **potrzebne spoza gminy:** kredyty preferencyjne dla młodych rolników oraz na zakup ziemi, subwencje na powiększanie obszaru gospodarstw, stabilna polityka rolna.

1.2. ZMIANA STRUKTURY PRODUKCYJNEJ GOSPODARSTW

Zadania:

- 1.2.1.** Dostosowanie produkcji do potrzeb rynku.
- 1.2.2.** Wprowadzenie do gospodarstw ekologicznych bądź integrowanych metod produkcji rolniczej oraz ich promocja.
- 1.2.3.** Zawarcie umów wieloletnich z zakładami przetwórczymi na terenie gminy i spoza gminy, na produkcję określonych płodów rolnych.

Niezbędne zasoby:

- a) **posiadane w gminie:** gospodarstwa rolne, warunki środowiska do prowadzenia produkcji metodami ekologicznymi i integrowanymi.
- b) **potrzebne spoza gminy:** rynki zbytu.

1.3. ORGANIZACJA GRUP PRODUCENCKICH

Zadania:

- 1.3.1.** Organizacja grupy producentów bydła mlecznego
- 1.3.2.** Organizacja grupy producentów bydła rzeźnego
- 1.3.3.** Organizacja grupy producentów trzody chlewnej
- 1.3.4.** Organizacja grupy producentów zbóż konsumpcyjnych
- 1.3.5.** Organizacja grupy producentów ziemniaków jadalnych
- 1.3.6.** Organizacja grupy producentów owoców i warzyw
- 1.3.7.** Wspólne inwestycje producentów zbóż, ziemniaków jadalnych, warzyw i owoców (przechowywanie, konfekcjonowanie produktów, przygotowanie materiału siewnego).

Niezbędne zasoby:

- a) **posiadane w gminie:** gospodarstwa rolne, akces rolników-producentów do pracy w grupie i zrzeszania się w grupy producenckie.
- b) **potrzebne spoza gminy:** szkolenia, seminaria, wizyty studyjne.

Cel operacyjny II. ROZWÓJ PRZETWÓRSTWA PŁODÓW ROLNYCH

Uzasadnienie: Warunkiem rozwoju bazy surowcowej i poprawy jakości produkcji surowców w gospodarstwach rolniczych jest rozwój zakładów przetwórczych na obszarze gminy i/lub związanie się umowami sprzedaży surowców do zakładów spoza gminy (tzw. zintegrowanie poziome w grupach producenckich i pionowe z zakładami przetwórczymi). Utworzenie punktów skupu podstawowych artykułów rolniczych (zboża, mleko i żywiec) poprawi sytuację w zakresie możliwości ich sprzedaży.

Cele szczegółowe:

2.1. Rozwój bazy surowcowej i rynków zbytu

2.2. INTEGRACJA ZAKŁADÓW PRZETWÓRCZYCH Z GOSPODARSTWAMI ROLNYMI GRUPAMI PRODUCENCKIMI

Oczekiwane efekty:

Zwiększenie bazy surowcowej dla zakładów przetwórczych. Utworzenie sieci punktów skupu,

Benecjenci:

Rolnicy. Zakłady przetwórcze. Przetwórcy. Konsumenci

Cele szczegółowe:

2.1. ROZWÓJ BAZY SUROWCOWEJ I RYNKÓW ZBYTU

Zadania:

2.1.1. Organizacja interwencyjnych punktów skupu.

2.1.2. Organizacja skupu mleka wysokiej jakości oraz negocjowanie umów przez grupę producentów.

2.1.3. Organizacja skupu żywca i negocjowanie umów przez grupę producentów.

Niezbędne zasoby:

a) **posiadane w gminie:** producenci, spółdzielnie mleczarskie, zakłady przetwórcze.

b) potrzebne spoza gminy: magazyny zbożowe

2.2. PEŁNA INTEGRACJA ZAKŁADÓW PRZETWÓRCZYCH Z GOSPODARSTWAMI ROLNYMI I GRUPAMI PRODUCENCKIMI

Zadania:

2.2.1. Opracowanie programu edukacyjnego dla właścicieli i kadry zarządzającej zakładami przetwórczymi, producentów i zarządów grup producenckich nt. „Korzyści integracji poziomej i pionowej w rolnictwie”, „Planowanie, negocjacje i zawieranie kontraktów”

2.2.2. Zawarcie umów-kontraktów na dostawę określonych surowców przy uwzględnieniu zaproponowanych przez zakład przetwórczy technologii produkcji, systemu cen, terminów płatności itp.

Niezbędne zasoby:

a) **posiadane w gminie:** istniejące zakłady przetwórcze oraz producenci surowców rolniczych.

b) potrzebne spoza gminy: szkolenia

Cel operacyjny III

ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ OBSZARÓW WIEJSKICH

Uzasadnienie: Osiągnięcie tego celu możliwe będzie dzięki realizacji założonych w strategii wszystkich celów i prowadzenie zrównoważonego rozwoju gminy a więc z zachowaniem wszystkich wymogów w zakresie ochrony środowiska (gleba, woda, powietrze, fauna; flora człowiek).

Cele szczegółowe:

- 3.1.** Realizacja zrównoważonego rozwoju wsi
- 3.2.** Przygotowanie programu zalesiania nieużytków i gruntów niskich klas bonitacji
- 3.3.** Aktywizacja społeczności wiejskiej

Oczekiwane efekty:

Rozwój społeczny i ekonomiczny gminy,

Beneficjenci:

Mieszkańcy gminy. Turyści. Potencjalni inwestorzy.

Cele szczegółowe:

3.1. REALIZACJA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU WSI

Zadania:

- 3.1.1.** Opracowanie dokumentacji technicznej i formalnej na planowane do realizacji w gminie przedsięwzięcia.
- 3.1.2.** Przygotowanie wniosków aplikacyjnych i pozyskanie środków finansowych na realizację przedsięwzięć.
- 3.1.3.** Realizacja założonych w strategii rozwoju gminy celów strategicznych, operacyjnych i szczegółowych z zachowaniem wszystkich wymogów w zakresie ochrony środowiska (gleba, woda, powietrze, fauna, flora, człowiek).
- 3.1.4.** Szkolenia i demonstracje.

Niezbędne zasoby:

- a) posiadane w gminie:** strategia rozwoju gminy, plan rozwoju i przestrzennego zagospodarowania gminy,
- b) potrzebne spoza gminy:** środki finansowe z programów Unii Europejskiej (SAPARD; ISPA), Banku Światowego oraz innych Funduszy i Fundacji.

3.2 PRZYGOTOWANIE PROGRAMU ZALESIANIA NIEUŻYTKÓW I GRUNTÓW O NISKICH KLASACH BONITACJI

Zadania:

- 3.2.1.** Formalno-prawne przygotowanie i ujęcie w planie gruntów przeznaczonych pod zalesianie.
- 3.2.2.** Szkolenia i demonstracje (pokazy i prezentacje).

Niezbędne zasoby:

- a) **posiadane w gminie:** nieużytki i gleby o niskich klasach bonitacyjnych.
- b) **potrzebne spoza gminy:** środki finansowe.

3.3. AKTYWIZACJA SPOŁECZNOŚCI WIEJSKIEJ

Zadania:

- 3.3.1.** Szkolenia liderów wiejskich w zakresie umiejętności pracy w zespołach (Rada).
- 3.3.2.** Przekazanie niektórych zadań gminy do realizacji przez społeczności lokalne.
- 3.3.3.** Ustalenie zasad i prowadzenie konsultacji społecznej w zakresie realizacji celów strategicznych i operacyjnych rozwoju gospodarczego gminy.
- 3.3.4.** Opracowanie Planów Rozwoju Miejscowości dla największych miejscowości w gminie.

Niezbędne zasoby:

- a) **posiadane w gminie:** potencjał ludzki.
- b) **potrzebne spoza gminy:** szkolenia (realizowane przez odpowiednich fachowców).

Cel Strategiczny Nr III

ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Uzasadnienie: Jednym z czynników sprzyjających rozwojowi gospodarczemu gminy jest właściwie rozwinięta infrastruktura techniczna. Dotyczy to zarówno odpowiedniej sieci dróg, ich jakości, infrastruktury drogowej (oznakowania poziome i pionowe, chodniki, pobocza, oświetlenie), jak i komunalnej (wodociągi, kanalizacja, oczyszczalnie ścieków, gospodarka odpadami). Z uwagi na szeroki zakres czynności jak również ze względu na poprawę jakości świadczonych usług wodno - kanalizacyjnych niezbędne jest utworzenie Zakładu Gospodarki Komunalnej. Zakres działalności ZGK obejmował będzie obsługę Stacji Uzdatniania Wody w Gozdowie i Lelicach, wodociągi gminne, obsługę urządzeń mierniczych na terenie gospodarstw domowych. Działania ZGK obejmą również obsługę Oczyszczalni Ścieków w Gozdowie i Lelicach oraz sieci kanalizacji sanitarnej.

Cele operacyjne:

1. Budowa i doskonalenie dróg i infrastruktury drogowej
2. Rozbudowa infrastruktury komunalnej
3. Utworzenie Zakładu Gospodarki Komunalnej

Plan realizacji celów operacyjnych i szczegółowych

Cel operacyjny I.

BUDOWA I DOSKONALENIE DRÓG I INFRASTRUKTURY DROGOWEJ

Uzasadnienie: Drogi na terenie gminy są w większości wąskie. W wielu miejscach brak jest ich odwodnienia. Stan nawierzchni dróg gminnych jest generalnie nie najlepszy i wymaga remontów. Podobna sytuacja jest także z infrastrukturą drogową (brak lub zły stan poboczy, chodników, oświetlenia, oznakowania poziomego i pionowego).

Cele szczegółowe:

1.1. Modernizacja gminnych-dróg i infrastruktury drogowej

Oczekiwane efekty:

Poprawa stanu nawierzchni wszystkich dróg w gminie. Odpowiednia infrastruktura drogowa.

Beneficjenci:

Mieszkańcy gminy. Użytkownicy dróg.

Cel operacyjny 2**MODERNIZACJA DRÓG GMINNYCH I INFRASTRUKTURY DROGOWEJ****Zadania:**

- 2.1. Remont nawierzchni dróg.
- 2.2. Remont i budowa chodników.
- 2.3. Budowa oświetlenia dróg
- 2.4. Oznakowanie poziome i pionowe dróg.

Niezbędne zasoby:

- a) **posiadane w gminie:** środki finansowe na modernizację dróg gminnych wraz z ich infrastrukturą oraz dokumentacja techniczna.
- b) **potrzebne spoza gminy:** środki finansowe na modernizację dróg.

Cel operacyjny 3**UTWORZENIE ZAKŁADU GOSPODARKI KOMUNALNEJ****Zadania:**

3.1 Utworzenie Zakładu Gospodarki Komunalnej

Uzasadnienie:

Działalność Gminy w zakresie doprowadzenia wody i odprowadzenia ścieków obejmuje bardzo szeroki zakres usług. Konieczne jest utworzenie Zakładu Gospodarki Komunalnej, który kompleksowo i w sposób profesjonalny zapewni stałą obsługę infrastruktury wodno – kanalizacyjnej.

Oczekiwane efekty:

Poprawa jakości świadczonych usług w zakresie doprowadzenia wody oraz odprowadzenia ścieków..

Beneficjenci:

Mieszkańcy gminy.

Cel operacyjny II. ROZBUDOWA INFRASTRUKTURY KOMUNALNEJ (WODOCIĄG, KANALIZACJA).

Uzasadnienie: U progu XXI wieku i integracji Polski ze strukturami Unii Europejskiej niezbędnym staje się odpowiedni poziom infrastruktury technicznej, w tym infrastruktury komunalnej. Sprzyjać on będzie zarówno rozwojowi gospodarstwu gminy, jak również poprawie warunków życia i zdrowia mieszkańców. Na terenie gminy musi być zapewniona stała dostawa wody z wodociągu gminnego.

Cele szczegółowe:

- 2.1. Połączenie sieci wodociągowych zasilanych ze stacji uzdatniania wody w Gozdowie i Lelicach oraz modernizacja stacji.
- 2.2. Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Gozdowie i Lelicach
- 2.3. Rozbudowa i modernizacja Oczyszczalni Ścieków w Gozdowie

Oczekiwane efekty:

Zapewnienie stałej dostawy wody uzdatnionej z wodociągu gminnego. Zapewnienie odbioru ścieków z nowo podłączonych miejscowości.

Beneficjenci:

Mieszkańcy gminy. Podmioty gospodarcze.

Niezbędne zasoby:

- a) **posiadane środki w gminie:** środki finansowe na tzw. wkład własny w budowę. Dokumentacja techniczna.
- b) **potrzebne środki spoza gminy:** środki finansowe pochodzące z różnych źródeł pozabudżetowych i pomocowych.

Cel Strategiczny IV**AKTYWNA OCHRONA ŚRODOWISKA**

Uzasadnienie: Środowisko naturalne jest niezbędne do egzystencji. Każde pokolenie powinno mądrze i rozsądnie korzystać z jego zasobów i pozostawiać go dla przyszłych generacji przynajmniej w niezmienionym stanie. Aktywna ochrona środowiska naturalnego stała się obecnie potrzebą chwili. Niezbędne stają się: budowa infrastruktury sprzyjającej ochronie środowiska, selektywna gospodarka odpadami, ochrona powietrza i gleby oraz kształtowanie świadomości ekologicznej mieszkańców. Inwestycje sprzyjające ochronie środowiska są istotnym elementem infrastruktury technicznej. Zapewnią one mieszkańcom gminy łatwiejsze życie codzienne, a także stworzą możliwość pełnego korzystania z walorów środowiska bez obaw jego niszczenia. Czyste powietrze, woda i gleba przyczynią się do polepszenia warunków produkcji odpowiedniej jakości żywności, będą sprzyjać zmniejszeniu liczby zachorowań, w tym szczególnie występowania chorób alergicznych. Likwidacja tzw. dzikich wysypisk śmieci przyczyni się do podniesienia atrakcyjności terenów turystycznych. Z kolei edukacja ekologiczna i związane z nią podnoszenie kultury ekologicznej mieszkańców będą gwarancją dalszego doskonalenia metod i sposobów ochrony środowiska.

Cele operacyjne:

1. Rozwój inwestycji sprzyjających ochronie środowiska.
2. Edukacja ekologiczna mieszkańców.

Plan realizacji celów operacyjnych i szczegółowych**Cel operacyjny 1. ROZWÓJ INWESTYCJI SPRZYJAJĄCYCH OCHRONIE ŚRODOWISKA**

Uzasadnienie: Rozwiązanie problemu odprowadzania ścieków i utylizacji odpadów pozwoli ochronić wody i glebę przed zanieczyszczeniami. Selektywna gospodarka odpadami zarówno przez mieszkańców, jak i podmioty gospodarcze wpłynie na zmniejszenie ilości odpadów oraz

stworzy możliwość pełnej ich utylizacji. Dzięki temu podniesiona zostanie także estetyka gminy. Wszystko to sprzyjać będzie poprawie życia mieszkańców, rozwojowi turystyki oraz rozwojowi gospodarstwu gminy.

Cele szczegółowe:

- 1.1. Rozbudowa sieci kanalizacyjnej.
- 1.2. Modernizacja oczyszczalni ścieków w Gozdowie.
- 1.3. Doskonalenie gospodarki odpadami.

Oczekiwane efekty:

Czyste środowisko naturalne; Poprawa zdrowia mieszkańców. Estetyczny wygląd gminy. Rozwój gospodarczy gminy.,

Beneficjenci:

Mieszkańcy gminy. Turyści. Potencjalni inwestorzy.

Cele szczegółowe

1.2. DOSKONALENIE GOSPODARKI ODPADAMI

Cel ten gmina zamierza osiągnąć poprzez selektywną gospodarkę odpadami i budowę wraz z innymi gminami wspólnego zakładu utylizacji odpadów. Koniecznym będzie podniesienie świadomości mieszkańców i uzyskanie społecznej akceptacji w sprawie budowy wysypiska śmieci na terenie gminy.

Niezbędne zasoby:

- a) **posiadane w gminie:** program segregacji odpadów, część środków finansowych.
- c) **potrzebne spoza gminy:** porozumienie z innymi gminami w sprawie prowadzenia wspólnej gospodarki odpadami, środki finansowe na realizację inwestycji.

Cel operacyjny II. EDUKACJA EKOLOGICZNA MIESZKAŃCÓW

Uzasadnienie: Aktywna ochrona środowiska naturalnego nie będzie miała miejsca bez udziału mieszkańców gminy. Efektywne działania zmierzające do poprawy stanu środowiska i dalszej jego ochrony muszą zawierać w swym programie jako jedno z pierwszych zadań edukację ekologiczną mieszkańców gminy – programy te powinny być skierowane zarówno do dorosłych, jak też do dzieci i młodzieży.

Cele szczegółowe:

- 2.1. Programy edukacyjne dla dorosłych.
- 2.2. Programy edukacyjne dla dzieci i młodzieży.
- 2.3. Organizacja imprez promujących działania sprzyjające ochronie środowiska naturalnego.

Oczekiwane efekty:

Wykształcenie nawyku aktywnej ochrony środowiska. Czyste środowisko naturalne. Poprawa stanu zdrowia mieszkańców. Uzyskanie akceptacji społeczności dla zamierzeń gminy w zakresie ochrony środowiska.

Beneficjenci:

Mieszkańcy gminy. Turyści. Potencjalni inwestorzy.

Cele szczegółowe:

2.1. PROGRAMY EDUKACYJNE DLA DOROSŁYCH.

Zadania:

- 2.1.1. Opracowanie i wdrożenie programu powszechnej edukacji ekologicznej wszystkich mieszkańców gminy.
- 2.1.2. Szkolenia z zakresu a) segregacji i zagospodarowania odpadów, b) innych zagadnień ekologicznych.
- 2.1.3. Propagowanie zachowań ekologicznych na zebraniach wiejskich oraz w czasie imprez okolicznościowych.
- 2.1.4. Prowadzenie prac porządkowych (działalność OSP i KGW).
- 2.1.5. Organizacja konkursów np. piękna i czysta gmina estetyka w mojej wsi, estetyczna zagroda, itp.

Niezbędne zasoby:

- a) **posiadane w gminie:** część środków finansowych.
- b) **potrzebne spoza gminy:** kadra wykładowa, część środków finansowych.

2.2. PROGRAMY EDUKACYJNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

Zadania:

- 2.2.1. Opracowanie programów edukacji ekologicznej i prowadzenie zajęć z tego zakresu w szkołach podstawowych i gimnazjum.
- 2.2.2. Organizowanie okolicznościowych imprez ekologicznych (np. święto ziemi, sprzątanie świata itp.).
- 2.2.3. Organizowanie konkursów ekologicznych w szkołach.

Niezbędne zasoby:

- a) posiadane w gminie: kadra nauczycielska
- b) **potrzebne spoza gminy:** pomoc w realizacji programów edukacyjnych.

2.3. ORGANIZACJA IMPREZ PROMUJĄCYCH DZIAŁANIA SPRZYJAJĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA NATURALNEGO

Zadania np.:

- 2.3.1. Organizacja konkursu „Piękna gmina”
- 2.3.2. Organizacja konkursu „Estetyczna Zagroda”
- 2.3.3. Organizacja konkursu „Najładniejszy Ogród”
- 2.3.4. Organizacja innych imprez propagujących ochronę środowiska

Niezbędne zasoby:

- a) **posiadanie w gminie:** środki finansowe, kadra pedagogiczna
- b) **potrzebne spoza gminy:** pomoc instytucji działających na rzecz rolnictwa i ochrony środowiska

Cel Strategiczny V

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Uzasadnienie: Bezpieczeństwo stanowi jeden z zasadniczych problemów, jaki w sposób szczególnie wzrastający uwidocznił się z początkiem lat 90. Zaniedbania ostatnich kilkunastu lat w zakresie bezpieczeństwa publicznego wymagają szybkich działań zmierzających do poprawy obecnego stanu. W związku z tym niezbędne jest podjęcie działań usprawniających nie tylko pracę służb porządkowych, lecz także przeciwdziałania przestępczości i patologiom społecznym, poprawę systemu zabezpieczeń przed klęskami żywiołowymi. Niezwykle ważna jest też systematyczna edukacja mieszkańców z zakresu zachowania i umiejętności radzenia sobie w przypadku wystąpienia klęski żywiołowej. Na poczucie bezpieczeństwa osobistego wpływ ma także zapewnienie odpowiedniej opieki medycznej oraz socjalnej mieszkańcom gminy.

Cele operacyjne:

1. Dbłość o bezpieczeństwo osobiste mieszkańców i ochrona przed skutkami zdarzeń losowych i klęsk żywiołowych.
2. Ochrona zdrowia.
3. Opieka socjalna i środowiskowa.

Plan realizacji celów operacyjnych i szczegółowych.

Cel operacyjny I. DBAŁOŚĆ O BEZPIECZEŃSTWO OSOBISTE MIESZKAŃCÓW I OCHRONA PRZED SKUTKAMI ZDARZEŃ LOSOWYCH I KLĘSK ŻYWIOŁOWYCH

Uzasadnienie: Od lat obserwuje się wzrost przestępczości i patologii społecznych w kraju (w tym także na terenie gminy). Mieszkańcy mają więc uzasadnione poczucie braku bezpieczeństwa osobistego. Powodów takiej sytuacji jest wiele. Na niektóre z nich nie mamy bezpośredniego wpływu, ale są też takie problemy, które powinniśmy i potrafimy sami rozwiązać, m.in. poprzez działalność edukacyjną, organizację czasu wolnego mieszkańców czy działalność prewencyjną policji i jednostek straży pożarnej. Odnosi się to także do nauczania mieszkańców umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach zdarzeń losowych czy klęsk żywiołowych.

Cele szczegółowe

- 1.1. Działania prewencyjne policji.
- 1.2. Doskonalenie organizacji straży pożarnej.
- 1.3. Programy edukacyjne z zakresu prewencji i samopomocy w przypadku nieszczęśliwych zdarzeń losowych.
- 1.4. Działania zabezpieczające przed skutkami zdarzeń losowych.

Oczekiwane efekty:

Poprawa stanu bezpieczeństwa publicznego; Nabycie przez mieszkańców umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach.

Beneficjenci

Mieszkańcy gminy. Turyści.

Cele szczegółowe:

1.1. DZIAŁANIA PREWENCYJNE POLICJI

Zadania:

- 1.1.1. Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom gminy.
- 1.1.2. Opracowanie i wdrażanie programu zapobiegania i zwalczania

patologii społecznych (alkoholizm, narkomania, demoralizacja nieletnich) oraz przestępstw pospolitych.

1.1.3. Programy edukacyjne dla młodzieży (spotkania z policją, przedstawicielami prokuratury, sądownictwa i psychologami).

1.1.4. Zwiększenie liczby patroli policyjnych w miejscach użyteczności publicznej oraz częstotliwości policyjnej kontroli drogowej.

1.1.5. Kształtowanie świadomości społecznej w zakresie prewencji kryminalnej.

Niezbędne zasoby:

a) posiadane w gminie: policja, lokal, samochód.

b) potrzeby spoza gminy: pomoc specjalistycznych służb Komendy Powiatowej Policji.

1.2. DOSKONALENIE ORGANIZACJI DZIAŁAŃ STRAŻY POŻARNEJ

Zadania:

1.2.1. Przystosowanie i modernizacja posiadanego sprzętu dla ratownictwa drogowego i ekologicznego,

1.2.2. Utworzenie wspólnej gminnej służby ratowniczej, w skład której wchodziłyby: straż pożarna, pogotowie ratunkowe, policja, obrona cywilna.

1.2.3. Utworzenie posterunku Jednostki ratowniczo-gaśniczej w oparciu o bazę OSP i jej wyposażenie.

1.2.4. Likwidacja jednostek OSP nie spełniających statutowych warunków operacyjno bojowych.

1.2.5. Zwiększenie liczby i zakresu programów szkoleniowych OSP.

1.2.6. Doposażenie OSP Gozdowo w samochód do ratownictwa drogowego.

Niezbędne zasoby:

a) posiadane w gminie: jednostki OSP

b) potrzebne spoza gminy: środki finansowe na uzupełnienie sprzętu przeciwpożarowego.

1.3. PROGRAMY EDUKACYJNE Z ZAKRESU PREWENCJI I SAMOPOMOCY W PRZYPADKU NIESZCZĘŚLIWYCH ZDARZEŃ LOSOWYCH.

Zadania:

1.3.1. Prowadzenie szkoleń specjalistycznych dla strażaków.

1.3.2. Prowadzenie szkoleń udzielania pomocy przedlekarskiej.

1.3.3. Kontynuowanie organizacji konkursów z zakresu ochrony przeciwpożarowej dla młodzieży.

1.3.4. Utworzenie sztabu antykryzysowego współpracującego ze wszystkimi służbami ratownictwa.

Niezbędne zasoby:

a) posiadane w gminie: część środków finansowych, sale szkoleniowe (pomieszczenia OSP).

b) potrzebne spoza gminy: edukatorzy, część środków finansowych.

Cel operacyjny II: OCHRONA ZDROWIA

Uzasadnienie: W opinii mieszkańców gminy brak jest niektórych rodzajów usług medycznych, jak też ich jakość z uwagi na niepełne wyposażenie w sprzęt medyczny nie zawsze jest na odpowiednim poziomie. Dbając o właściwą ochronę zdrowia mieszkańców gminy należałoby zatem utworzyć gabinety lekarzy specjalistów oraz doposażyć już istniejące w nowoczesny sprzęt medyczny.

Cele szczegółowe:

- 2.1. Doskonalenie usług medycznych.
- 2.2. Medyczne programy edukacyjne.

Oczekiwane efekty: Dostępność szerszej gamy usług medycznych. Poprawa stanu zdrowia mieszkańców. Zmiana świadomości mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia.

Beneficjenci:

Mieszkańcy gminy.

2.2. MEDYCZNE PROGRAMY EDUKACYJNE

- 2.2.1. Programy edukacyjne z zakresu profilaktyki zdrowotnej.
- 2.2.2. Programy edukacyjne z zakresu udzielania pierwszej pomocy medycznej.
- 2.2.3. Programy edukacyjne z zakresu zapobiegania chorobom społecznym i patologicznym.
- 2.2.4. Programy edukacyjne z zakresu zapobiegania chorobom zakaźnym.

Niezbędne zasoby:

- a) **posiadane w gminie:** baza lokalowa, personel medyczny
- b) potrzebne spoza gminy: środki finansowe

Cel operacyjny 3. OPIEKA SOCJALNA I ŚRODOWISKOWA

Uzasadnienie: Na poczucie bezpieczeństwa osobistego ma także wpływ zapewnienie mieszkańcom gminy odpowiedniej opieki socjalnej i środowiskowej. Temu niezwykle ważnemu problemowi wiele miejsca przywiązuje się w wielu cywilizowanych krajach w tym w krajach Unii Europejskiej. Coraz więcej uwagi zwraca się również na ten problem w Polsce. Z uwagi na trudne warunki ekonomiczne naszego kraju nie mogą być zaspokojone wszystkie potrzeby w tym zakresie. Jednakże każde działanie zmierzające do poprawy sytuacji jest godnym zauważenia, gdyż sprzyja ono nie tylko poprawie sytuacji osób będących w potrzebie, lecz daje dobry przykład dla innych do podejmowania podobnych lub rozszerzenia zakresu działań (w tym także działań charytatywnych).

Cele szczegółowe:

- 3.1. Doskonalenie opieki socjalnej
- 3.2. Budowa systemu opieki środowiskowej

Oczekiwane efekty: Poprawa sytuacji materialnej rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, Zapewnienie opieki środowiskowej osobom będącym w trudnej sytuacji życiowej

Beneficjenci:

Mieszkańcy gminy będący w trudnej sytuacji życiowej lub ekonomicznej.

Cele szczegółowe

3.1. DOSKONALENIE OPIEKI SOCJALNEJ

Zadania:

- 3.1.1** Pozyskanie środków na pomoc społeczną (poza środkami na zadania własne i zlecone, np. z instytucji pozarządowych).
- 3.1.2.** Utworzenie Stowarzyszenia (lub Fundacji) Pomocy Społecznej.
- 3.1.3.** Pozyskanie i utworzenie mieszkań socjalnych dla osób będących w trudnej sytuacji życiowej.
- 3.1.4.** Zaadaptowanie budynków komunalnych na potrzeby tanich mieszkań.
- 3.1.5** Utworzenie świetlic środowiskowych dla dzieci z terenu gminy.

Niezbędne zasoby:

- a) posiadane w gminie:** wykwalifikowany personel, część środków finansowych.
- b) potrzebne spoza gminy:** środki finansowe.

Cel strategiczny VI

ROZWÓJ KULTURY I OŚWIATY

Uzasadnienie: Jednym z podstawowych warunków każdego rozwoju jest odpowiedni poziom edukacji społeczeństwa. Dobrze wykształcony człowiek ma bowiem większe szanse znalezienia satysfakcjonującej pracy. Zachodzące przemiany w kraju wymuszają na mieszkańcach gminy odchodzenie od wyłącznie rolniczych źródeł dochodu lub przeprowadzenie głębokich zmian w organizacji i strukturze produkcji. Zapewnienie wysokiego poziomu oświaty i edukacji ułatwi z pewnością poszukiwanie źródeł dodatkowego dochodu. Niezwykle istotna jest również działalność kulturalna i oświatowa realizowana przez instytucje kultury i organizacje społeczne. Prowadzą one różne formy działalności kulturalnej, w tym także; kultywowanie tradycji, kształtują świadomość tożsamości lokalnej i poczucia dumy z przynależności do danej społeczności. Działania te aktywizują również społeczność do podejmowania wspólnych przedsięwzięć na rzecz gminy. Są także jedną z form promocji gminy, a także organizacji czasu wolnego mieszkańców.

Cele operacyjne

- 1. Rozwój bazy oświatowej, kulturalnej i sportowej.
- 2. Rozwój działalności kulturalnej i oświatowej.

Plan realizacji celów operacyjnych i szczegółowych

Cel operacyjny 1. ROZWÓJ BAZY OŚWIATOWEJ I SPORTOWEJ SZKÓŁ

Uzasadnienie: Doskonalenie oświaty jest niezbędnym warunkiem każdego rozwoju. Wymagania stawiane oświacie publicznej zmuszają do poprawy bazy istniejących szkół i dostosowania ich do wymogów i standardów określonych w przepisach jak również do doskonalenia programów nauczania. Poprawa stanu bazy oświatowej sprzyjać będzie optymalizacji kształcenia i wychowania dzieci i młodzieży. Z kolei rozbudowa i modernizacja bazy sportowej sprzyjać będzie prawidłowemu rozwojowi fizycznemu dzieci młodzieży, a udostępniona mieszkańcom służyć będzie utrzymaniu przez nich odpowiedniej kondycji fizycznej i byłaby jedną z ofert organizacji czasu wolnego.

Cele szczegółowe:

- 1.1. Wyposażenie szkół w nowoczesne pomoce naukowe.
- 1.2. Budowa zaplecza sportowego szkół.
- 1.3. Rozszerzenie działalności bibliotek.

Oczekiwane efekty:

Wyższy poziom nauczania. Prawidłowy rozwój fizyczny dzieci.
Bogata oferta organizacji czasu wolnego mieszkańców.

Beneficjanci:

Dzieci i młodzież szkolna. Dorośli mieszkańcy gminy.

Cele szczegółowe:

1.1. WYPOSAŻENIE SZKÓŁ W NOWOCZESNE POMOCE NAUKOWE

Zadania:

- 1.1.1. Utworzenie pracowni internetowych.
- 1.1.2. Utworzenie profesjonalnej pracowni językowej.
- 1.1.3. Wyposażenie i doposażenie pracowni przedmiotowych.
- 1.1.4. Wyposażenie w sprzęt audiowizualny.
- 1.1.4. Zakup książek do bibliotek.

Niezbędne zasoby:

- a) **posiadane w gminie:** część sprzętu i pomocy naukowych, część środków finansowych.
- b) **potrzebne spoza gminy:** środki finansowe

1.2. BUDOWA ZAPLECZA SPORTOWEGO SZKÓŁ

Zadania:

- 1.2.1. Budowa lub modernizacja sal gimnastycznych,
- 1.2.2. Modernizacja lub budowa szkolnych boisk sportowych
- 1.2.3. Wyposażenie modernizacja lub budowa obiektów sportowych

Niezbędne zasoby:

- a) **posiadane w gminie:** tereny i rozpoczęte inwestycje.
- b) **potrzebne spoza gminy:** środki finansowe.

1.3. ROZSZERZENIE DZIAŁALNOŚCI BIBLIOTEK

1.3.1. Zwiększenie księgozbioru

Niezbędne zasoby:

- a) **posiadane w gminie:** baza lokalowa, istniejący księgozbiór
- c) **potrzebne spoza gminy:** środki finansowe

Cel operacyjny II: ROZWÓJ DZIAŁALNOŚCI KULTURALNEJ I OŚWIATOWEJ.

Uzasadnienie: Działalność kulturalna i oświatowa realizowana przez instytucje kultury i organizacje społeczne jest niezwykle istotna. Dzięki tej działalności ma miejsce edukacja ustawiczna społeczności, kultywowane są tradycje, kształtowana jest świadomość tożsamości lokalnej społeczności. Działania te aktywizują również społeczność wspólnych przedsięwzięć na

rzecz rozwoju społecznego i ekonomicznego. Stanowią wreszcie jeden z elementów promocji gminy.

Cele szczegółowe:

- 2.1. Kultywowanie tradycji.
- 2.2. Ochrona dóbr kultury materialnej.
- 2.3. Opracowanie programów edukacji pozaszkolnej
- 2.4. Organizacja czasu wolnego mieszkańców gminy.
- 2.5. Rozwinięcie działalności wydawniczej promującej gminę.

Oczekiwane efekty:

Zwiększenie poziomu oświaty i kultury mieszkańców, Oferta organizacji czasu wolnego mieszkańców.
Zwiększenie atrakcyjności gminy.

Beneficjenci:

Społeczność lokalna. Turyści i mieszkańcy sąsiednich gmin

Cele szczegółowe:

2.1. KULTYWOWANIE TRADYCJI

Chodzi tu głównie o kultywowanie tradycji historycznych, kulturalnych, rękodzieła ludowego i artystycznego. Szkoła Podstawowa w Ostrowach prowadzi wiele projektów o charakterze kultywowania tradycji regionalnych.

Niezbędne zasoby:

- a) **posiadane w gminie:** zespoły artystyczne, rzemiosło artystyczne, kadra pedagogiczna.
- d) **potrzebne spoza gminy:** wsparcie finansowe

Cel Strategiczny Nr VII

ROZWÓJ TURYSTYKI WIEJSKIEJ

Uzasadnienie: Atrakcyjność terenu, lasy, tradycyjne rolnictwo, obiekty zabytkowe, kultywowana tradycja i kultura regionu stanowią turystyczne atuty i wyznaczają jeden z kierunków jej rozwoju. Wykorzystanie tego potencjału wymaga zainwestowania w budowę bazy i infrastruktury turystycznej oraz planu rozwoju turystyki. Celowi temu powinny być także podporządkowane fachowe działania promocyjne i marketingowe. Istniejąca baza nie odpowiada standardom stawianym miejscowościom turystycznym, a brak odpowiedniej promocji i reklamy ograniczają liczbę turystów.

Cele operacyjne:

1. Rozwój infrastruktury turystycznej.
2. Organizacja turystyki wiejskiej.
3. Budowa ścieżek rowerowych.

Plan realizacji celów operacyjnych i szczegółowych

Cel operacyjny I. ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TURYSTYCZNEJ

Uzasadnienie: Istniejąca obecnie infrastruktura turystyczna nie spełnia wymogów stawianych miejscowościom turystycznym i wypoczynkowym. Dlatego też dążąc do rozwoju turystyki w pierwszej kolejności musimy zwrócić uwagę na budowę i modernizację infrastruktury

turystycznej i wypoczynkowej

Cele szczegółowe:

1.1. Budowa i modernizacja obiektów rekreacyjnych, rekreacyjno-edukacyjnych i obiektów sportowych,

1.2. Budowa bazy noclegowej i gastronomicznej

Oczekiwane efekty:

Zwiększenie atrakcyjności turystycznej gminy; odpowiednia infrastruktura turystyczna, zwiększenie liczby turystów, zwiększenie liczby miejsc pracy, zwiększenie dochodów mieszkańców

Beneficjenci:

Mieszkańcy gminy, turyści.

Cel operacyjny II: ORGANIZACJA TURYSTYKI WIEJSKIEJ

Uzasadnienie: Rozwój turystyki wiejskiej, w tym agroturystyki przyczyni się do stworzenia dodatkowych źródeł dochodu dla rodzin rolniczych. Ponadto poprzez powiększenie bazy noclegowej, promocję walorów terenu, przyciągnięcie potencjalnych nabywców działek rekreacyjnych, gmina stanie się atrakcyjnym miejscem wypoczynku weekendowego, czy okresowego, jak również miejscem, w którym będą się osiedlać przybysze z innych terenów. Dzięki temu wzbogacać się będzie kultura gminy, rozwijać przedsiębiorczość, współpraca i budowane będą postawy obywatelskie.

Cele szczegółowe

2.1. Rozwój agroturystyki

Oczekiwane efekty: Stworzenie bazy noclegowej. Utworzenie nowych miejsc pracy.

Beneficjenci: Mieszkańcy gminy. Turyści

Cel operacyjny III. BUDOWA ŚCIEŻEK ROWEROWYCH

Uzasadnienie:

Na podstawie projektu sieciowego „Zielony Szlak Rowerowy Mazowsza” jako instrument kompleksowego zagospodarowania terenów rekreacyjnych i tras rowerowo – turystycznych.

Oczekiwane efekty:

Rozwój turystyki wzdłuż trasy rowerowej. Promocja Gminy Gozdowo; jej walorów turystycznych, krajobrazowych, kulturowych oraz historycznych.

Beneficjenci:

Mieszkańcy gminy, turyści.

2.1. ROZWÓJ AGROTURYSTYKI

Zadania:

2.1.1. Zwiększenie liczby gospodarstw prowadzących działalność agroturystyczną.

2.1.2. Utworzenie Stowarzyszenia Gospodarstw Agroturystycznych

2.1.3. Organizacja wypoczynku sobotnio-niedzielnego w gospodarstwach agroturystycznych.

Niezbędne zasoby:

a) **posiadane w gminie:** gospodarstwa z możliwościami rozwinięcia agroturystyki

- b) **potrzebne spoza gminy:** doradztwo i edukacja właścicieli gospodarstw zamierzających rozpocząć działalność agroturystyczną.

PODSUMOWANIE

Zmiany ustrojowe, postawienie na rozwój samorządności i budowa społeczeństwa obywatelskiego, przy jednocześnie szybko postępujących procesach globalizacji gospodarki, wymuszają na każdym szczeblu administracyjnym nowe podejście do kwestii programowania rozwoju.

Przyszłego rozwoju nie da się planować przez pryzmat jednorocznego budżetu. Podejmowanie krótkoterminowych działań skazuje każdą społeczność na porażkę. Konieczne zatem staje się kompleksowe działanie przejawiające się opracowywaniem długotrwałych strategii.

Nie należy jednak traktować takiego jako raz na zawsze zamkniętego wzoru i schematu działania. Powinien on podlegać modyfikacjom i adaptacjom w zależności od potrzeb rozwojowych i możliwości ich realizacji. Opracowanie takiego planu działania jest istotne w kontekście wstąpienia do Unii Europejskiej. Posiadanie strategii jest warunkiem ubiegania się o pomoc ze środków funduszy strukturalnych.